

I

(Päätöslauseimat, suositukset ja lausunnot)

PÄÄTÖSLAUSELMAT

NEUVOSTO

**NEUVOSTON PÄÄTÖSLAUSELMA,
tehty 21 päivänä marraskuuta 2008,
Euroopan monikielisyysstrategiasta**

(2008/C 320/01)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

VIITTAA:

1. kielellisen monimuotoisuuden ja kielten oppimisen edistämisestä 14. helmikuuta 2002 annettuun neuvoston päätöslauselmaan ⁽¹⁾, jossa korostetaan, että kielitaito on yksi niistä perustaidoista, joita jokainen kansalainen tarvitsee voidakseen osallistua tehokkaasti eurooppalaiseen tietoyhteiskuntaan ja joka sen vuoksi edistää sekä yhteiskuntaan integroitumista että sosiaalista yhteenkuuluvuutta;
2. Barcelonassa 15. ja 16. maaliskuuta 2002 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmiin, joissa kehoitettiin toimiin perustaitojen hallinnan parantamiseksi, esimerkiksi opettamalla yleisesti kahta vierasta kieltä hyvin varhaisesta iästä lähtien ⁽²⁾;
3. Euroopan kulttuurienvälisen vuoropuhelun teemavuodesta (2008) 30. joulukuuta 2006 tehtyyn Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseen 1983/2006/EY ⁽³⁾;
4. eurooppalaisesta kielitaitoindikaattorista 19. toukokuuta 2006 annettuihin neuvoston päätelmiin ⁽⁴⁾, joissa todettiin, että vieraiden kielten taito, joka edistää kansojen välistä keskinäistä ymmärrystä, on työvoiman liikkuvuuden edellytys ja myötävaikuttaa siten Euroopan unionin talouden kilpailukykyyn;
5. kulttuurialan työsuunnitelmasta kaudelle 2008–2010 22. toukokuuta 2008 annettuihin neuvoston päätelmiin ⁽⁵⁾, joissa korostetaan monikielisyiden kulttuurinäkökohtia ja erityisesti sen osuutta kulttuurin saatavuuteen sekä sen vaikutusta luovuuteen;
6. monikulttuurisista taidoista 22. toukokuuta 2008 annettuihin neuvoston päätelmiin, joissa tunnustetaan kielten oppimisen ja kääntämisen tärkeä osuus monikulttuuristen taitojen hankkimisessa;
7. monikielisydestä 22. toukokuuta 2008 annettuihin neuvoston päätelmiin, joissa muun muassa pyydetään komissiota laatimaan vuoden 2008 loppuun mennessä ehdotuksia monikielisyttä koskevaksi kattavaksi toimintakehykseksi.

SUHTAUTUU MYÖNTEISESTI:

— 18. syyskuuta 2008 annettuun komission tiedonantoon ”Monikielisyys: Euroopan voimavara ja samalla myös yhteinen sitoumus” ⁽⁶⁾.

PANEE MERKILLE:

— 3. heinäkuuta 2008 päivätyn komission vihreän kirjan ”Maahanmuutto ja liikkuvuus — EU:n koulutusjärjestelmien haasteet ja mahdollisuudet” ⁽⁷⁾,

sekä Pariisissa 26. syyskuuta 2008 järjestetyn monikielisyttä käsitelleen konferenssin työskentelyn perusteella.

KATSOO SEURAAVAA:

— kielten ja kulttuurien monimuotoisuus on eurooppalaisen identiteetin perusta. Se on samalla kertaa Euroopan yhteinen perintö, rikkaus, haaste ja etu,

— monikielisyys on keskeinen poikittainen tema, joka liittyy sosiaali-, kulttuuri-, talous- ja siten koulutusalaan,

— vähemmän käytettyjen EU:n kielten opiskelun tukeminen edistää merkittävästi monikielisyttä,

⁽¹⁾ EYVL C 50, 23.2.2002.⁽²⁾ Asiak. SN 100/02, kohta 44, s. 19.⁽³⁾ EUVL L 412, 30.12.2006, s. 44.⁽⁴⁾ EUVL C 172, 25.7.2006, s. 1.⁽⁵⁾ EUVL C 143, 10.6.2008.⁽⁶⁾ Asiak. 13253/08 + ADD 1 + ADD 2 + ADD 3.⁽⁷⁾ Asiak. 11631/08 + ADD 1 — KOM(2008) 423 lopullinen.

- merkittäviä toimia olisi vielä toteutettava kieltenopiskelun edistämiseksi ja kielellisen monimuotoisuuden kulttuuri-näkökohtien arvostamiseksi kaikilla koulutustasoilla samalla kun lisätään myös tietoa Euroopan kielten moninaisuudesta ja niiden levinneisyydestä kaikkialla maailmassa,
- monikielisyys on myös erityisen tärkeää edistettäessä kulttuurista monimuotoisuutta muun muassa tiedotusvälineiden ja verkkosisältöjen alalla ja kulttuurienvälisestä vuoropuhelusta sekä Euroopassa että maailman muiden alueiden kanssa. Kääntäminen on tällöin erityisen tärkeää, koska se luo yhteyksiä kielten ja kulttuurien välille ja tuo teokset ja ajatukset useampien ulottuville,
- Euroopan kielellinen monimuotoisuus tuo lisäarvoa Euroopan unionin ja muun maailman välisten taloudellisten ja kulttuuristen suhteiden kehittämiseksi,
- monikielisyys edistää luovuuden kehittymistä, sillä se antaa mahdollisuuden tuntea muita tapoja ajatella, tulkita maailmaa ja toteuttaa mielikuvitusta.

KEHOTTAA JÄSENVALTIOITA JA KOMISSIOTA TOIMIVALTANSA PUITTEISSA JA TÄYSIN TOISSIJAISUUSPERIAATETTA NOUDATTAEN:

1. Edistämään monikielisyyttä sosiaalisen yhteenkuuluvuuden, kulttuurienvälisen vuoropuhelun ja Euroopan rakentamisen vahvistamiseksi

- a) lisäämään suuren yleisön ja erityisesti sekä yleisessä että ammatillisessa peruskoulutuksessa olevien nuorten tietoisuutta kielellisen monimuotoisuuden ja kielten oppimisen eduista;
- b) tarjoamaan maahanmuuttajille, etenkin nuorille, keskeisenä osana onnistunutta kotoutumista ja työllistävyyttä kohdemaan kielen opetusta samalla heidän alkuperämaidensa kieltä kunnioittaen.

2. Vahvistamaan elinikäistä kieltenopiskelua

- a) pyrkimään siihen, että nuorille tarjotaan jo varhaisimmasta iästä alkaen ja peruskoulutuksen, ammattikoulutuksen ja korkeakoulutuksen ajan monipuolista ja laadukasta kielten ja kulttuurien opetusta, jotta he oppisivat vähintään kaksi vierasta kieltä, mitä voidaan pitää osaamisyhteiskuntaan osallistumista edistävänä tekijänä;
- b) ponnistelemaan kaikkien kansalaisten kielitaidon hankkimisen ja säännöllisen ylläpidon edistämiseksi niin virallisen koulutuksen, epävirallisen oppimisen kuin arkioppimisenkin yhteyksissä;
- c) pyrkimään siihen, että laajennetaan eri koulutustasoilla opettavien kielten valikoimaa sisällyttämällä siihen myös

tunnustettuja vähemmän käytettyjä kieliä, jotta oppilaat voivat tehdä valintansa sellaisin perustein kuin henkilökohtainen kiinnostus tai maantieteellinen sijainti;

- d) edistämään Euroopan kielten opiskelua ja leviämistä hyödyntämällä sellaisia innovatiivisia välineitä kuten digitaalisia viestintätekniikkoja ja etäopiskelua sekä lähestymistapoja, jotka perustuvat sukulaiskielen keskinäiseen ymmärtämiseen;
 - e) edistämään opiskelijoiden arviointia käyttämällä tunnustettuja välineitä, kuten Euroopan neuvoston yhteistä eurooppalaista kieliviitekehystä ja Europass-kielipassia sekä tarvittaessa eurooppalaista kielitaitoindikaattoria;
 - f) kiinnittämään erityistä huomiota kieltenopettajien jatkokoulutukseen ja yleisesti opettajien kielitaidon vahvistamiseen, jotta muitakin oppiaineita kuin kieliä voitaisiin opettaa vierailla kielillä (sisällön ja kielen integroitu opettaminen, CLIL-menetelmä);
 - g) edistämään kieltenopettajien liikkuvuutta ja vaihtoa Euroopassa, jolloin tavoitteena on se, että mahdollisimman monet olisivat viettäneet jonkin aikaa maassa, jossa heidän opettamaansa kieltä puhutaan;
 - h) käyttämään elinikäisen oppimisen toimintaohjelmaa ja asiaankuuluvia kansallisia järjestelmiä, jotta tuetaan kaikkien kohderyhmien — erityisesti koulutuksessa olevien nuorten ja opettajien — sellaista liikkuvuutta, joka antaa heille mahdollisuuden parantaa kielitaitoaan, ja sellaisia aloitteita kuin kielihankkeiden eurooppalaista laatuleimaa kielten oppimis- ja opetusmateriaalin kehittämisessä.
- ### 3. Edistämään tehokkaammin monikielisyyttä Euroopan talouden kilpailukykyä sekä ihmisten liikkuvuutta ja työllistävyyttä edistävänä tekijänä
- a) tukemaan laajan kielivalikoiman tarjoamista ja oppimista, jotta helpotetaan yritysten, erityisesti pienten ja keski suurten yritysten, pääsyä maailmanmarkkinoille ja erityisesti kehittyville markkinoille;
 - b) edistämään kielitaidon ottamista entistä enemmän huomioon työntekijöiden urakehityksessä erityisesti pienissä ja keskisuurissa yrityksissä;
 - c) hyödyntämään tarvittaessa Euroopan rakennerahastoja ammattiin liittyvän kieltenopetuksen tarjoamiseksi ammatillisessa jatkokoulutuksessa ja aikuiskoulutuksessa;
 - d) arvostamaan ja hyödyntämään maahanmuuttajataustaisten kansalaisten kielitaitoa sekä kulttuurienvälisen vuoropuhelun että taloudellisen kilpailukykyyn vahvistuskeinona.

4. Edistämään kielellistä monimuotoisuutta ja kulttuurienvälistä vuoropuhelua lisäämällä tukea käännöstyöle teosten liikkumisen sekä ajatusten ja tiedon levittämisen edistämiseksi Euroopassa ja muualla maailmassa

A. Nykyisten politiikkojen ja ohjelmien puitteissa:

- a) tiedottamaan tehokkaammin suurelle yleisölle ja erityisesti eurooppalaisille alan ammattilaisille kansallisista ja Euroopan tukijärjestelmistä kaunokirjallisuuden ja tieteellisten tai teknisten tekstien kääntämiseksi, kulttuurinen ja luova verkkosisältö sekä näyttämöesitysten ja audiovisuaalisten teosten ja elokuvien tekstitys mukaan luettuna;
- b) koordinoimaan ja vahvistamaan tukea, jota Euroopan nykyisten ohjelmien puitteissa annetaan kääntämiseen;
- c) kehittämään käännösalan ammatteihin koulutautumisen mahdollisuuksia ja koulutuksen laatua sekä lisäämään tietoutta näistä ammateista ja niihin liittyvästä koulutuksesta alasta kiinnostuneiden keskuudessa (koulu-, korkeakoulu- ja yritysmaailma jne.);
- d) tukemaan kääntäjien ja tulkkien työtä helpottavien monikielisten terminologisten tietokantojen verkottamista;
- e) kannustamaan erityisesti kääntämisen ja tulkkauksen alan kieliteknologian kehittämistä edistämällä yhteistyötä komission, jäsenvaltioiden, paikallisten yhteisöjen, tutkimuslaitosten ja elinkeinoelämän kesken sekä varmistamalla kaikkien EU:n kielten osalta tutkimusohjelmien lähentäminen, soveltamisalojen määrittäminen ja teknologian käyttöönotto.

B. Aloittamaan keskustelun kääntämisen kulttuuristen, teknisten ja ammatillisten haasteiden tasoisen, erityisen kääntämistä tukevan ohjelman tarkoituksenmukaisuudesta ja toteutettavuudesta pitkällä aikavälillä.

5. Vahvistamaan EU:n kielten tuntemusta maailmassa

- a) tehostamaan yhteistyötä jäsenvaltioiden välillä sekä niiden kolmansissa maissa sijaitsevien kulttuurilaitosten tai

muiden edustuselinten välillä ja helpottamaan kielialan kumppanuuksia ja kulttuurienvälistä vuoropuhelua unionin ulkopuolisten maiden kanssa;

- b) hyödyntämään mahdollisimman hyvin Euroopan kieli-potentiaalia muun maailman kanssa käytävän kulttuurisen ja taloudellisen vuoropuhelun kehittämiseksi ja EU:n roolin vahvistamiseksi kansainvälisissä yhteyksissä;
- c) vahvistamaan yhteistyötä sellaisten sekä kansallisten että kansainvälisten järjestöjen kanssa, erityisesti Euroopan neuvoston ja UNESCO:n, jotka työskentelevät kielten oppimisen ja kielellisen ja kulttuurisen monimuotoisuuden alalla.

KEHOTTAA KOMISSIOTA:

1. tukemaan jäsenvaltioita niiden pyrkiessä saavuttamaan tässä päätöslauselmassa asetetut tavoitteet hyödyntämällä eurooppalaisen yhteistyön kaikkia mahdollisuuksia koulutuksen, kulttuurin ja muiden asiaankuuluvien politiikkojen alalla;
2. hyväksymään uuden monikielisyttä koskevan kattavan toimintakehyksen yhteydessä ja toimivaltansa rajoissa toimia, joiden tarkoituksena on ottaa asianmukaisesti huomioon kansalaisten ja toimielinten kielelliset tarpeet, kiinnittäen erityistä huomiota:
 - EU:n toimielinten ja suuren yleisön välisiin suhteisiin, sekä
 - EU:n toimielinten ja kansallisten toimielinten välisiin suhteisiin ja huolehtien erityisesti tiedottamisesta kaikilla virallisilla kielillä ja monikielisyuden edistämistä komission verkkosivuilla;
3. antamaan neuvostolle kertomuksen vuoden 2011 puoliväliin mennessä tämän päätöslauselman täytäntöönpanosta yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa ja painottaen varsinkin esimerkkejä hyvistä käytännöistä;
4. tarkastelemaan säännöllisesti Euroopan kielitaitotilannetta, erityisesti jäsenvaltioiden toteuttamien olemassa olevien tutkimusten, yhteisen eurooppalaisen kieliviitekehityksen ja tarvittaessa eurooppalaisen kielitaitoindikaattorin pohjalta.